

Tárgytematika

Tárgynév:	EU ismeretek és gazdaságtan
Kreditérték:	3
Félév:	4
Tárgykód:	KB0027
Felelős szervezet neve:	Közgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet
Felelős szervezet kódja:	KNKI
Tárgyfelelős neve:	Tóth Balázs István Dr. habil.
Tárgy követelménye:	vizsga
Tárgy heti óraszám nappali tagozaton (előadás/gyakorlat):	1/1
Tárgy féléves óraszám levelező tagozaton (előadás/gyakorlat):	5/5

Oktatás célja:

A hallgatók a kurzus végére átfogó képet kapnak az európai integrációs folyamat jellemzőiről, motivációiról, az Európai Unió politikai és gazdasági fejlődéséről, világgazdasági összefüggéseiről. Elsajátítják az alapvető intézmények felépítését és működését, a főbb döntéshozatali eljárások típusait, az egységes piac működését és annak feltételeit. Képesé válnak a fontosabb gazdasági szakpolitikák felépítésének és működésének felismerésére, valamint megismerkednek a közös költségvetési politika alapjaival. A megszerzett tudás ismeretében a hallgatók tágabb összefüggéseiben látnak rá Magyarország EU-tagságának lényegére és jelentőségére, valamint az uniós állampolgárok és munkavállalók alapvető jogaira. Attitűdje, hogy felismeri az Európai Unió értékeit és fontosnak tartja az uniós polgári létet. Autonómiája és felelőssége, hogy felismerje az európai együttműködés előnyeit, értékítéleteket fogalmazzon meg az EU működésével kapcsolatosan, továbbá végig gondolja és vállalja az európai közösség által létrehozott vívmányokat és szellemi értékeket.

Tantárgy tartalma:

1. A tantárgy szakmai tartalma (tananyagrésztémakör)

1. Az egységes Európa koncepciója. Európa, mint földrajzi egység / történelmi egység / vallási kötelék / nyelvi kötelék / kultúrkör / gazdasági tömb / egységes belbiztonsági térség.
2. Az európai integráció története és fejlődése. Integrációs formák. Az Európai Szén- és Acélközösség. A Római Szerződések. Út az egységes piac megvalósításáig. Az Egységes Európai Okmány. A Maastrichti Szerződés és pillérei. Az Európai Gazdasági Térség. Út a gazdasági és monetáris unió megvalósításáig. Az Amszterdami Szerződés. A Nizzai Szerződés. Az integráció bővítése és mélyítése az ezredforduló után. Az alkotmányszerződés kudarca. A Berlini Nyilatkozat. A Reform Szerződés – a Lisszaboni Szerződés és fő vívmányai.
3. Az Európai Unió intézményrendszere. Az EU intézményeinek fő feladatkörei. Az Európai Tanács. Az Európai Unió Tanácsa. Az Európai Bizottság. Az Európai Parlament. Az Európai Unió Bírósága. Az Európai Számvevőszék. A Központi Bankok Európai Rendszere. Az Európai Központi Bank. Az Európai Beruházási Bank. A Gazdasági és Szociális Bizottság. A Régiók Európai Bizottsága. Az Európai Külügyi Szolgálat és a külügyi és biztonságpolitikai főképviselő. Az európai ombudsman és adatvédelmi biztos. Az uniós döntéshozatal főbb jellemzői, döntéshozatali eljárások. Az együttdöntési eljárás.
4. A belső piac és a négy szabadság. Közös piac, egységes piac, belső piac. Az áruk szabad mozgása. A személyek szabad mozgása. A szolgáltatásnyújtás szabadsága. A tőke szabad mozgása. Az egységes piac és adózás.

5. Az Európai Unió költségvetése. Az EU költségvetésének jellege. Az EU költségvetésének bevételei. Az EU költségvetésének kiadásai. A többéves pénzügyi keretek rendszere. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keret. Az EU költségvetésének végrehajtása és ellenőrzése. Az Európai Ügyészség.
6. Az EU gazdasági fókuszú szakpolitikái. Közös kereskedelempolitika és az EU külgazdasági kapcsolatai. Gazdasági és monetáris unió és az euróövezet. Regionális politika – gazdasági, társadalmi és területi kohézió az EU-ban. Versenypolitika. Közös agrárpolitika. Ipar- és vállalkozásfejlesztési politika. K+F és technológiafejlesztési politika.

2. A tantárgy alkalmazott oktatási módszerei és a hallgatók tevékenységformái

Frontális osztálymunka, interaktív elméleti oktatás, induktív ismeretfeldolgozás.

3. Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A megszerzett ismeretek birtokában a hallgatók ismerjék az Európai Unió fejlődését, felépítését, rendszerét, általános működését, továbbá képesek legyenek az EU gazdasági működésének megértésére.

Számonkérési és értékelési rendszere:

1. A tantárgy aláírásának feltételei

Tanórai részvétel a HKRSZ. szerint.

2. A tantárgy értékelési módja és ütemezése

1 (elégtelen) – 5 (jeles) az írásbeli vizsga alapján a vizsgaidőszakban.

Kötelező irodalom:

1. Kötelező irodalom:

Az előadó által kiadott diasor.

Kengyel Ákos (2020): *Európai uniós politikák*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Horváth Zoltán (2011): *Kézikönyv az Európai Unióról*. 8. kiadás. HVG–Orac, Budapest.

2. Ajánlott irodalom:

Az előadó által kiadott kiegészítő anyagok.

Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata.